

MAA-AINESLUPAHAKEMUKSEN TÄYTTÖOHJE

MAA-AINESLUPAHAKEMUKSEN TÄYTTÖOHJE	1
YLEISTÄ MAA-AINESLUVASTA	1
Maa-aineslain soveltamisala	1
Luvanvaraisuus	1
Lupahakemus	2
Ottamissuunnitelma	2
Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma	2
LOMAKKEEN TÄYTTÄMINEN	3
VIRANOMAISEN MERKINNÄT JA HAUN TAUSTATIEDOT	3
1. HAKIJA	4
2. YHTEYSHENKILÖ- JA LASKUTUSTIEDOT	4
3. OTTAMISALUEEN SIJAINTI, KIINTEISTÖTIEDOT SEKÄ KAAVOITUSTILANNE ...	4
4 OTETTAVA MAA-AINES JA OTTAMISEN JÄRJESTÄMINEN	5
5 LIITTEET	7
6 ALLEKIRJOITUS	12

YLEISTÄ MAA-AINESLUVASTA

Maa-aineslain soveltamisala

Maa-aineslakia sovelletaan kiven, soran, hiekan, saven ja mullan ottamiseen pois kuljetettavaksi, paikalla varastoitavaksi tai jalostettavaksi (MAL 1 §). Laissa mainittu luettelo on yleiskielinen ja maa-aineslakia sovelletaan kaikkiin maa- ja kallioperän aineksiin lukuun ottamatta turvetta.

Maa-aineslaki ei koske (MAL 2 §):

- kaivoslakiin perustuvaa ainesten ottamista
- rakentamisen yhteydessä irrotettujen ainesten ottamista ja hyväksikäyttöä, kun siihen on viranomaisen lupa tai hyväksymä suunnitelma
- vesialueella tapahtuvaa ainesten ottamista silloin, kun siihen vesilain mukaan on oltava aluehallintoviraston lupa.

Luvanvaraisuus

Maa-aineslaissa tarkoitettuun ainesten ottamiseen on saatava lupaviranomaisen myöntämä lupa (MAL 4 § ja 7 §). Lupaa ei tarvita, jos aineksia otetaan omaa tavanomaista kotitarvekäyttöä varten asumiseen tai maa- ja metsätalouteen (MAL 4 §).

Lupa haetaan kirjallisesti kunnan toimivaltaiselta ympäristönsuojeluviranomaiselta. Lupaa voi hakea yksityishenkilö, yksityisoikeudellinen yhteisö tai julkisyhteisö, kuten kunta tai valtio, jolla on yksityisoikeudelliselta kannalta oikeus alueen maa-ainesten hyödyntämiseen (Maa-ainesasetus 1 §).

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristölupahakemuksen yhteiskäsittely

Ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristönsuojelulain mukainen ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä, jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana. Yhteistä lupaa voidaan hakea yhdellä lupahakemuksella.

Yhteiskäsittelylupahakemusta varten on käytettävissä Word-muotoinen lomake 6051, joka löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/luvat → [Ympäristölupa](#) → [Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet](#).

Lupahakemus

Maa-ainesten ottamislupaa voidaan hakea maa-aineslupahakemus-lomakkeella 6050, joka löytyy osoitteesta www.ymparisto.fi/luvat. Lomake ohjaa antamaan maa-ainesasetuksen 1 §:n mukaiset tiedot. Mikäli lupahakemusta ei toimiteta sähköisesti, tulee se toimittaa kahtena kappaleena ja hakemukseen liittyvä ottamissuunnitelma neljänä kappaleena. Samoin liitetään mahdollinen YVA-selostus ja LSL 65 §:n mukainen arviointi. Mikäli maa-ainesten ottaminen edellyttää vesilain mukaisen luvan, sen voi hakea etukäteen. Myös viranomaislausunnot sekä mahdolliset naapurien kuulemista koskevat tiedot liitetään hakemukseen.

Ottamissuunnitelma

Maa-aineslain (MAL 5 §) mukaan lupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä, mikäli mahdollista, alueen myöhemmästä käyttämisestä esitettävä ottamissuunnitelma. Tämä ei kuitenkaan ole tarpeen, jos hanke laajuudeltaan ja vaikutuksiltaan on vähäinen.

Ottamissuunnitelmassa on tarvittavassa laajuudessa selvitettävä vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin (MAA 2 §). Suunnitelmaan tulee liittää suunnitelmakartat ja leikkauspiirrokset, joista ilmenevät ottamisalueen nykytilanne ja tuleva lopputilanne sekä ottamistoiminnan eteneminen ja mahdollinen vaiheistus.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Luvan hakijan on tehtävä osana ottamissuunnitelmaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, jos ainesten ottamisessa tai niiden varastoinnissa tai jalostamisessa syntyy ympäristönsuojelulain 112 §:ssä tarkoitettua kaivannaisjätettä. Jos ottaminen ei edellytä ottamissuunnitelmaa, luvan hakijan on esitettävä erillinen ympäristönsuojelulain 114 §:ssä tarkoitettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma (MAL 5a §).

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman tavoitteena on ehkäistä kaivannaisjätteen syntyä, vähentää sen haitallisuutta sekä edistää jätteen hyödyntämistä ja turvallista käsittelyä. Jätehuoltosuunnitelmaan on sisällytettävä tiedot alueen ympäristöstä, kaivannaisjätteestä, kaivannaisjätteen hyödyntämis- ja käsittelypaikasta, vaikutuksista

ympäristöön, toimista ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi, toiminnan tarkkailusta ja toiminnan lopettamiseen liittyvistä toimista (YSL 114 §).

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei kuitenkaan sovelleta, jos aineiden ottamiseen on haettava ympäristönsuojelulain mukaista ympäristölupaa.

Lisätietoja maa-aineslupan hakemisesta löytyy ympäristöministeriön julkaisusta [”Maa-ainesten ottaminen – opas aineiden kestäväseen käyttöön”](#)

LOMAKKEEN TÄYTTÄMINEN

Lomake on suunniteltu ensi sijassa täytettäväksi tietokoneella tai vastaavalla. Mikäli lomake täytetään käsin, kannattaa ennen lomakkeen tulostamista tehdä lisää kirjoitustilaa sellaisiin kenttiin, missä tilaa on liian vähän tarpeellisten tietojen täyttämiseen. Lisäys tehdään enter-painikkeella.

VIRANOMAISEN MERKINNÄT JA HAUN TAUSTATIEDOT

Viranomaisen merkinnät -kohta on lupaviranomaisen merkintöjä varten. Luvanhakija ei täytä tätä kohtaa.

Luvan haun taustatiedoissa ilmoitetaan, onko kyseessä

- uusi lupahakemus vai
- jatkolupahakemus.

Jatkolupahakemus voi tulla kyseeseen, jos maa-aineslupa on myönnetty kymmentä vuotta lyhyemmäksi ajaksi ja lupa-ajan päättyessä osa myönnetyn luvan maa-aineksista on vielä ottamatta. Tällöin lupa-aikaa voidaan jatkaa niin, että kokonaisajaksi tulee enintään kymmenen vuotta. Määräaikaa jatkettaessa voidaan lupamääräyksiä muuttaa tai antaa uusia lupamääräyksiä. Lupaa ei kuitenkaan saa jatkaa, jos alueelle on tullut voimaan asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava tai toimenpiderajoitus. Lupa-aikaa voidaan jatkaa ilman maa-aineslain 7 §:ssä sekä maa-ainesasetuksessa säädettyjä lausuntoja (MAL 10 §).

Jatkolupaa haettaessa esitetään keskeiset tiedot aiemmasta luvasta, kuten luvan voimassaolo ja ottomäärätiedot.

Ilmoitetaan, jos haetaan lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta (MAL 21 §). Lisäksi esitetään perustelut aineiden ottamiseksi ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta sekä esitys vakuudeksi niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että aineiden ottaminen voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa. Määräys voi tarvittaessa koskea vain osaa haettua aluetta ja ajankohtaa, jolloin ottamistoiminta tai siihen liittyvät muut toimenpiteet voidaan käynnistää (MAL 21:2 §).

1. HAKIJA

Ilmoitetaan maa-ainesluvan hakijan nimi tai toiminimi, Y-tunnus (mikäli kyseessä on yritys tai yhteisö), postiosoite, sähköpostiosoite ja puhelinnumero.

2. YHTEYSHENKILÖ- JA LASKUTUSTIEDOT

Ilmoitetaan yhteyshenkilön nimi, postiosoite, sähköpostiosoite, puhelinnumero. Lisäksi ilmoitetaan laskutusosoite (postiosoite tai verkkolaskuosoite/OVT-tunnus, välittäjä-tunnus ja viite).

3. OTTAMISALUEEN SIJAINTI, KIINTEISTÖTIEDOT SEKÄ KAAVOITUSTILANNE

Kunta, kylä/kaupunginosa

Ilmoitetaan missä kunnassa ja kylässä tai kaupunginosassa lupahakemuksen kohteena oleva ottamisalue sijaitsee.

Ottamisalueen nimi

Ilmoitetaan ottamisalueen sijaintipaikan nimi. Alueen nimenä käytetään usein kartalla esitettyä nimeä tai muuten yleisesti käytössä olevaa nimeä.

Kiinteistötunnus/-tunnukset

Ilmoitetaan kiinteistörekisteritunnus/-tunnukset, joiden alueella lupa-alue sijaitsee. Rekisteriyksiköt yksilöidään neliosaisella kiinteistötunnuksella, joka muodostuu kunta-, sijaintialue-, ryhmä- ja yksikkönumerosta. Sijaintialue tarkoittaa yleensä rekisterikylää tai kunnanosaa ja ryhmä taloa tai korttelia. Kunta- ja kyläkohtiin täytetään kolme numeroa ja talo- ja tilakohtiin neljä numeroa, esimerkiksi 710-514-0013-0006.

Tilan nimi/nimet

Ilmoitetaan niiden tilojen nimet, joiden alueella luvan kohteena oleva ottamisalue sijaitsee.

Ottamisalueen keskipisteen koordinaatit

Ilmoitetaan ottamisalueen keskipisteen pohjois- ja itäkoordinaatti ETRS-TM35FIN koordinaattijärjestelmässä, esimerkiksi pohjoiskoordinaatti 6833352 ja itäkoordinaatti 316725. Koordinaatit saa selville esimerkiksi Maanmittauslaitoksen [Karttapaikasta](#) (valitse "Lisää oma merkintä kartalle").

Kiinteistön omistaja ja yhteystiedot sekä selvitys hakijan hallintaoikeudesta ottamispaikkaan

Ilmoitetaan lupakohteena olevan kiinteistön omistaja- ja yhteystiedot sekä esitetään hakijan omistusoikeusselvitys alueeseen. Ottamisalueeseen liittyvä lainhuuto, kauppakirja ja luvan hakemiseen oikeuttava vuokrasopimus esitetään lupahakemuksen liitteenä.

Ottamisalueen rajanaapurit ja muut mahdolliset asianosaiset

Ottamisalueen rajanaapureista ja muista mahdollisista asianosaisista esitetään tiedot (tilan nimi tai kiinteistötunnus, omistaja ja osoite) lupahakemuksen liitteenä. Tiedot voidaan esittää lomakkeella 6010c. (ks. www.ymparisto.fi/luvat → [Ympäristölupa](#) → [Miten ympäristölupa haetaan – ohjeet ja lomakkeet](#))

Ottamisalueen ja sen ympäristön kaavoitustilanne

Ilmoitetaan tiedot ottamisalueen kaavoitustilanteesta; onko alueella hyväksyttyä kaavaa (maakunta-, yleis- tai asemakaava, kaavakartta tai -ote liitetään lupahakemuksen liitteeksi) ja mikä on alueen kaavamerkintä. Lisäksi ilmoitetaan, jos alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain mukainen poikkeamispäätös tai alueella ei ole oikeusvaikutteista kaavaa taikka alueella on kaavamuutos vireillä.

Sijaitseeko ottamisalue pohjavesialueella?

Ilmoitetaan, sijaitseeko ottamisalue pohjavesialueella. Mikäli ottamisalue sijaitsee osin pohjavesialueella, valitaan kohta osittain. Mikäli ottamisalue sijoittuu joko kokonaan tai osittain pohjavesialueelle, ilmoitetaan pohjavesialueen nimi ja tunnus. Mikäli ottamisalue sijoittuu useammalla pohjavesialueelle, ilmoitetaan kaikkien pohjavesialueiden tunnuksot ja nimet.

Sijaitseeko ottamisalue rantavyöhykkeellä?

Ilmoitetaan, sijaitseeko ottamisalue meren tai vesistön rantavyöhykkeellä.

Maa-aineksia ei saa ilman erityistä syytä ottaa meren tai vesistön rantavyöhykkeellä, ellei aluetta ole asemakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa osoitettu tätä tarkoitusta varten (MAL 3 §). Rantavyöhykkeen leveyteen vaikuttaa alueen topografia, maisema ja kasvillisuus. Rantavyöhyke on yleensä noin 100 metriä, mutta voi vaihdella poikkeustapauksen 50 metristä 200 metriin. Pääsääntö on, että ottamisalue ei näy rantamaisemassa.

4 OTETTAVA MAA-AINES JA OTTAMISEN JÄRJESTÄMINEN

Otettavan aineksen kokonaismäärä (k-m³)

Ilmoitetaan lupa-aikana otettavaksi tarkoitetun maa-aineksen kokonaismäärä kiintokuutiometreinä.

Arvioitu vuotuinen ottamismäärä (k-m³)

Ilmoitetaan arvio vuotuisista maa-ainesten ottomäärästä. Yleensä vuotuinen ottomäärä on otettavan aineksen kokonaisottomäärä jaettuna luvan voimassaoloajalla.

Ottamisaika (vuotta)

Ilmoitetaan ainesten ottamiseen haettava lupa-aika vuosina.

Lupa ainesten ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi. Erityisistä syistä lupa voidaan kuitenkin myöntää pitemmäksi ajaksi, kuitenkin enintään 15 vuodeksi, ja kalliokiven louhinnan osalta enintään 20 vuodeksi, jos se hankkeen laajuuteen, esitetyn suunnitelman laatuun ja muihin ainesten ottamisessa huomioon otettaviin seikkoihin nähden katsotaan sopivaksi. Erityisenä syynä voidaan pitää myös sitä, että ottaminen kohdistuu voimassa olevassa maakuntakaavassa tai oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa maa-ainesten ottamiseen varatulle alueelle. (MAL 10 §)

Ottamisalueen pinta-ala (ha)

Ilmoitetaan ottamisalueen pinta-ala hehtaareina.

Ottamisalue on alue, jolla maa-ainesten ottaminen ja ottamiseen liittyvät muut järjestelyt, kuten pintamaiden ja sivukivien käsittely ja jälkihoitotoimet, tapahtuvat.

Alin ottamistaso (m, N2000 -korkeusjärjestelmä)

Ilmoitetaan alin ottamistaso, johon ottaminen ulottuu. Ottamistaso ilmoitetaan N2000 korkeusjärjestelmässä, esimerkiksi 87,60.

Alin ottamistaso edellytetään usein määriteltäväksi ylimmästä pohjaveden pinnan korkeudesta.

Pohjaveden pinnan ylin korkeustaso (m, N2000, havaintopiste, havaintoaika)

Ilmoitetaan korkein havaittu pohjaveden pinnankorkeus, havaintopaikan nimi, sijainti ja havaintoajankohta. Korkeus ilmoitetaan N2000-korkeusjärjestelmässä.

Ylimmän pohjaveden pinnan korkeuden melko luotettava määrittäminen edellyttää, että eri vuodenaikaa mitattuja pohjaveden korkeustietoja on kattavasti yli viideltä vuodelta. Näin pitkiä havaintosarjoja ei aina ole käytettävissä, jolloin pinnan korkeus arvioidaan käytettävissä olevien havaintojen perusteella.

Pohjaveden pinnan keskimääräinen korkeustaso (m, N2000)

Ilmoitetaan pohjaveden pinnan keskimääräinen korkeustaso. Korkeustaso voi perustua mittauksiin tai arvioon. Korkeus ilmoitetaan N2000-korkeusjärjestelmässä.

Otettavan aineksen laatu ja määrä (k-m³)

Ilmoitetaan lupa-aikana otettavaksi tarkoitettujen eri maa-ainesten kokonaismäärät. Määrät ilmoitetaan kiintokuutiometreinä.

Otettavan aineksen käyttötarkoitus

Arvioidaan otettavan aineksen eri käyttökohteet joko prosenttiosuuksina tai sanallisesti kuvattuna.

Onko alueelle tarkoitus sijoittaa kivenmurskaamo?

Ilmoitetaan, onko alueelle tarkoitus sijoittaa kivenmurskaamo vai ei. Lisäksi esitetään lyhyt kuvaus murskauksen kestosta ja kivenmurskaamon toiminnasta.

Kivenmurskaamo tarvitsee ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan, mikäli kiinteä murskaamo tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo, on toiminnassa yhteensä vähintään 50 päivää. Vähäisempikin toiminta edellyttää ympäristöluvan, mikäli toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa.

Esitys vakuudeksi (MAL 12 §)

Esitetään vakuuden määrä euroina. Vakuuden tulisi kattaa ottamisalueen maisemoinnin ja muiden MAL 11 §:n edellyttämien toimenpiteiden toteutuminen.

Ottamistoiminnassa syntyvä kaivannaisjäte (laatu, määrä, hyödyntäminen)

Ilmoitetaan kaivannaisjätteen määrää, laatua ja hyödyntämistä koskevat tiedot.

Tarvittaessa esitetään erillinen kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma. Suunnitelman laadintaa varten on [sähköinen lomake](#), jonka tietosisältö täyttää kaivannaisjäteasetuksessa (190/2013) säädetyt vaatimukset. Lomake tai sitä vastaavat tiedot esitetään lupahakemuksen liitteenä tai osana maa-ainesten ottamissuunnitelmaa.

Yleiskuvaus ottamisen, ottamiseen liittyvien toimintojen ja liikenteen järjestämisestä

Esitetään tiivis kuvaus ottamistoiminnan järjestämisestä, ottamiseen liittyvän liikenteen järjestämisestä, ottamistoiminnassa käytettävistä koneista, laitteista ja niiden sijoituksesta sekä polttoaineiden varastoinnista ja tankkauspaikoista. Lisäksi esitetään tiedot pintamaiden, ylijäämämassojen ja valmiiden tuotteiden varastointialueista.

Ottamiseen liittyvän liikenteen järjestämisestä voidaan esittää liikenteen pääkulkusuunnat ja liikennemäärät, mitä tieyhteyksiä (yksityistiet/yleiset tiet) käytetään, mitä uusia tieyhteyksiä tai liittymiä rakennetaan (tarvittaessa esitetään

sopimukset/luvat suunnitellun tialueen maanomistajan ja liittymissä ELY-keskuksen kanssa) sekä selvitetään mahdolliset käyttöoikeudet yksityisteihin. Lisäksi kuvataan yleispiirteisesti ottamisalueen sisäisen liikenteen järjestäminen.

Tarkemmin nämä asiat esitetään ottamissuunnitelmassa.

Yleiskuvaus ottamisalueesta, ottamisalueen ja sen ympäristön luonnonolosuhteista sekä hankkeen vaikutuksista ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin ja toimenpiteistä ympäristön hoitamiseksi

Esitetään tiivis kuvaus ottamisalueesta, ottamisalueen ja sen ympäristön luonnonolosuhteista. Lisäksi selostetaan ottamistoiminnan vaikutuksista ympäristöön ja toimenpiteistä ympäristön hoitamiseksi.

Kuvataan ottamisalueen nykytila. Selostetaan esimerkiksi, onko alueella ollut aiempaa maa-ainestenottamista ja mikä on alueen maankäyttö.

Kuvauksessa tarkastellaan alueen luonnonolosuhteita ja sitä onko alueella kaunista maisemakuvaa, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä. Tarvittaessa alueella laaditaan erillinen luonto- ja maisemaselvitys, jonka keskeiset tulokset esitetään tässä kohdassa.

Lisäksi esitetään tiedot alueen pohjavesiolosuhteista. Mikäli ottamisalue sijoittuu pohjavesialueelle, pohjavesiolosuhteista esitetään tarvittavassa laajuudessa muun muassa seuraavat kohdat:

- pohjaveden päävirtauskuva ja -suunnat, erityisesti suhteessa lähellä sijaitseviin pohjavedenottamoihin ja talousvesikaivoihin
- lähellä sijaitsevat talousvesikaivot, lähteet, pohjavedenottamot ja niiden mahdolliset suoja-alue-rajaukset ja -määräykset
- pohjaveden havaintopaikat ja niiden pohjaveden pinnankorkeus.

Mikäli ottamisalue sijoittuu rantavyöhykkeelle, esitetään tässä sijoittumiselle perustelut ja erityiset syyt. Myös tiedot alueella sijaitsevista mahdollisista muinaisjäännöksistä esitetään tässä.

Ympäristön hoitamiseksi tehtävistä toiminnoista voidaan esittää tiedot esimerkiksi suojapuustosta, ottamisen aikana tehtävistä suojauksista sekä alueen jälkihoidosta.

Tarkemmin nämä asiat esitetään ottamissuunnitelmassa.

5 LIITTEET

Kohdassa ilmoitetaan, mitä liitteitä lupahakemuksessa on esitetty. Hakemukseen liitetään erilaisia selvityksiä ja muita liitteitä tarpeen mukaan ottaen huomioon hankkeen laajuus ja vaikuttavuus. Liitteinä esitetään myös tietosuojalain mukaisia tietoja sisältävät asiakirjat. Tyypillisiä lupahakemuksen liitteitä ovat seuraavat.

Kiinteistön omistusoikeuteen ja ottamisen järjestämiseen liittyvät sopimukset ja asiakirjat

- Hallintaoikeusselvitys ottamispaikkaan

Hakemukseen liitetään selvitys ottamisalueen hallintaoikeudesta joko lainhuutotodistuksen, kauppakirjan tai vuokrasopimuksen muodossa.

Kiinteistön omistajatiedot näkyvät lainhuutotodistuksesta, mikäli tieto on tallennettu lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

- Kiinteistön omistajan antama kirjallinen suostumus luvan hakemiseen

Kiinteistön omistajan antama kirjallinen suostumus luvan hakemiseen tulee aina esittää, mikäli kiinteistö ei ole luvan hakijan omistuksessa.

- Luettelo ottamisalueen naapureista ja muista mahdollisista asianosaisista
Ottamisalueen rajanaapureista ja muista mahdollisista asianosaisista esitetään tiedot (tilan nimi tai kiinteistötunnus, omistaja ja osoite) lupahakemuksen liitteenä. Tiedot voidaan esittää lomakkeella 6010c.
- Kiinteistörekisteriote ja kiinteistörekisterin karttaote
Kiinteistörekisteriote sisältää kiinteistön perustiedot kuten kiinteistötunnuksen, rekisteröintipäivämäärän ja pinta-alan. Lisäksi otteella on tietoa mm. kiinteistörekisteriyksikön muodostumisesta ja sen jälkeen tehdyistä kiinteistötoimituksista, kaavoista, rasitteista ja käyttöoikeuksista (esim. tieoikeus, venevalkama) sekä osuuksista yhteisiin alueisiin.
Kiinteistörekisterin karttaotteesta selviää, missä kiinteistö sijaitsee ja miten se rajoittuu naapurikiinteistöihin.
- Selvitys naapurien kuulemisesta
Luvan hakija voi suorittaa naapurien kuulemisen (MAL 13 § ja MAA 3 §) hakemuksen yhteydessä tai erillisillä kuulemislomakkeilla.
Jos luvan hakija ei ole suorittanut kuulemista riittävästi tai muutoin asianmukaisesti, tarvittava kuuleminen suoritetaan lupaviranomaisen toimesta. Viranomaisen suorittamasta kuulemisesta peritään valvontataksan mukainen maksu.
- Selvitys tieoikeuksista
Tieoikeus tarkoittaa pysyvää, kiinteistölle kuuluvaa oikeutta käyttää toisen kiinteistön aluetta kulkemista varten.
Toimituksissa pyritään noudattamaan maanomistajien välisiä sopimuksia, mutta oikeuden voi tiettyjen edellytysten perusteella saada myös ilman sopimusta tai rasitetun kiinteistön omistajan suostumusta. Tieoikeuden perustamisesta ja käsittelystä säädetään yksityistielaisissa.
- Valtakirja
Valtakirja edellytetään liitteeksi silloin, kun lupahakemuksen laatijana on joku muu taho kuin kiinteistön haltija, tai hakemukseen on kirjautunut osapuoleksi vain osa haltijoista.

Ottamissuunnitelma ja kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

- Ottamissuunnitelma
Maa-aineslupaa haettaessa on ainesten ottamisesta ja ympäristön hoitamisesta sekä mahdollisuuksien mukaan myös alueen myöhemmästä käyttämisestä pääsääntöisesti esitettävä ottamissuunnitelma (MAL 5 §).
Ottamissuunnitelmassa esitetään pääosa maa-aineslupahakemuslomakkeen ”Muut liitteet”-kohdassa esitetyistä suunnitelmista ja selvitysaineistoista, mutta kyseiset aineistot voidaan toimittaa myös erillisinä liitteinä.
Ottamissuunnitelmassa on maa-ainesasetuksen 5 §:n mukaisesti esitettävä tarvittavassa laajuudessa vallitsevat luonnonolosuhteet, ainesten määrä ja laatu sekä hankkeen vaikutukset ympäristöön ja luonnonolosuhteisiin. Suunnitelman sisältövaatimukseen vaikuttavat ottamisalueen sijainti, laajuus, luonnonarvot ja otettavan aineksen määrä ja laatu sekä mahdollisen kaivannaisjätteen synty. Maa-aineslain mukainen lupa- ja lupamääräysharkinta perustuu pääosin ottamissuunnitelmaan. Suunnitelman laatii yleensä luvan hakija tai hakijan

valtuuttama konsultti ja se liitetään lupahakemukseen. Jos ottamissuunnitelmaa ei toimiteta viranomaiselle sähköisesti, se toimitetaan neljänä kappaleena.

- Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Ottamistoiminnassa syntyvästä kaivannaisjätteestä on esitettävä jätehuoltosuunnitelma. Suunnitelman laadintaa varten on [sähköinen lomake](#), jonka tietosisältö täyttää kaivannaisjäteasetuksessa (190/2013) säädetyt vaatimukset. Kaivannaisjättesuunnitelma voidaan esittää osana ottamissuunnitelmaa.

Kartat ja leikkauspiirustukset

Lupahakemuksessa tulee esittää ottamisalueen sijaintiin ja ottamiseen liittyviä karttoja ja leikkauspiirustuksia, mikäli ne eivät sisälly ottamissuunnitelmaan.

Karttojen tulee olla selkeitä ja niissä esitettyjen tietojen tulee olla sidottu valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään (N2000) sekä valtakunnalliseen koordinaattijärjestelmään (EUREF-FIN).

- Yleiskartta

Tiekartalla tai vastaavalla esitetään ottamisalueen sijainti. Kartta toimii yleispiirteisenä opaskarttana.

- Sijaintikartta

Peruskartalle (mittakaava enintään 1:20 000) rajataan ottamisalue. Muita mahdollisesti kartoilla esitettäviä asioita ovat tilojen rajat ja rekisterinumerot sekä ottamisalueeseen rajoittuvat naapurikiinteistöt. Lisäksi voidaan esittää kaavamääräykset, suojelukohteiden rajaukset, pohjavesialueiden rajaukset, pohjavesiolosuhteet, inventoidut luontokohteet sekä laitteet, liikennejärjestelyt ja tukitoiminta-alueet. Myös maaperä- ja pohjavesitutkimusten, kuten kairausten ja maaperäluotausten, sijaintitiedot voidaan esittää.

- Kaavakartta- ja kaavamääräysote

Hakemukseen liitetään aluetta koskeva kaavakarttaote ja kaavamääräykset. Tiedot voidaan esittää joko erillisellä kartalla tai osana sijaintikarttaa.

- Suunnitelmakartta

Yksityiskohtainen kuvaus ottamisalueen nykytilanteesta sekä tulevasta lopputilanteesta. Nykytilanne ja tuleva lopputilanne esitetään eri kartoilla (mittakaavasuositus 1:500–1:5000). Kartoilla esitetään mahdollisimman yksityiskohtaisesti suunnitellun ottamistoiminnan etenemissuunnat. Jos ottaminen on vaiheistettu, kaikilta osa-alueilta esitetään ohjeellinen toiminta-aika ja lopullinen pohjakorkeus. Suunnitelmakartassa esitetään myös ympäristövaikutusten tarkkailupaikat, suunnitellut varastokasa-alueet ja pintamaiden varastointialueet sekä tiedot naapuritiloista. Lisäksi kartalla esitetään ottamistoiminnan vaikutusalueella olevat häiriintyvät kohteet sekä niiden etäisyys ottamisalueesta.

- Leikkauspiirustukset

Lupahakemukseen liitetään myös leikkauspiirustukset, joista ilmenevät ottamisalueen nykytilanne ja tuleva lopputilanne.

Muut liitteet

Hakemuksen liitteenä voidaan esittää useita muita asiakirjoja, suunnitelmia ja selvityksiä. Alla on esitetty tiivis yhteenveto muista tavallisimmin esitetyistä liitteistä. Pääosa suunnitelmista ja selvityksistä esitetään yleensä osana ottamissuunnitelmaa.

- Ympäristövaikutusten arviointiselostus ja YVA-yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä

Jos maa-aineslupahankkeen yhteydessä on laadittava ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (468/1994) mukainen ympäristövaikutusten arviointiselostus, on se liitettävä mukaan lupahakemukseen.

Ympäristövaikutusten arviointiselostuksella tarkoitetaan hankkeesta vastaavan laatimaa asiakirjaa, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden todennäköisesti merkittävistä ympäristövaikutuksista.

Perustellulla päätelmällä tarkoitetaan YVA-yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemää perusteltua johtopäätöstä, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen, kansainvälisen kuulemisen tulosten sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta.

- Luonnonsuojelulain 65 §:n mukainen Natura-arvioinnin tarveharkinta

Jos maa-aineshankkeen yhteydessä on laadittava luonnonsuojelulain (1096/1996) 65 §:ssä tarkoitettu arviointi, on se liitettävä maa-aineshakemukseen.

Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia (LSL 65:1 §).

- Vesilain mukainen lupa

Mikäli maa-ainesten ottaminen edellyttää vesilain mukaisen luvan, voi maa-aineslupan hakija hankkia sen etukäteen tai kunnan lupaviranomainen voi edellyttää asiaa käsitellessään tai ELY-keskus hakemuksesta lausuntoa antaessaan katsoa, että pohjavettä koskevilta osin asia on ensin ratkaistava aluehallintovirastossa. Tällöin maa-aineslupan käsittely lykätään vesilain mukaisen lupakäsittelyn ajaksi (MAA 5 §)

Vesilupa edellytetään silloin, kun maa-ainesten ottamisen pohjavesivaikutukset ovat mahdollisia, vaikka niiden todennäköisyys olisikin verrattain vähäinen. Lupa voidaan tarvita esimerkiksi silloin, kun suunniteltu maa-ainesten ottaminen kohdistuu pohjaveden pinnan alapuolelle, pohjavedenottamon suoja-alueelle tai laaja-alaisesti pohjavesialueelle.

- Luiskanvaihtosopimus

Ottamisalueen rajoittuessa toiseen ottamisalueeseen voidaan näiden väliin jäävä kannas/kynnys poistaa, jos poistamisesta on tehty luiskanvaihtosopimus ja lupaviranomainen hyväksyy kyseisen toimen.

- Kaupparekisteriote

Kaupparekisteriote kertoo yrityksen kaupparekisteriin ilmoittamat viralliset tiedot, kuten toiminimi, kotipaikka- ja kunta, osoitetiedot, toimiala sekä vastuuhenkilöt. Kaupparekisteriote sisältää yrityksen kaikki aputoiminimet, hallituksen jäsenet, muut vastuuhenkilöt ja prokuristit eli nimenkirjoittajat.

- Luontoselvitys

Luontoselvitys on ottamishankkeen luontovaikutusten arvioimisen pohjaksi tehty luonnon nykytilan selvitys.

Maa-ainesten ottamissuunnitelmaa laadittaessa on tarvittavassa laajuudessa esitettävä tiedot alueen luonto-olosuhteista ja hankkeen vaikutuksista niihin. Jos ottamisalueen vaikutusalueella on suojelualueita tai lajistoltaan muita arvokkaita alueita, niihin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Luonnontilaisilla alueilla tarvitaan yleensä seikkaperäisempiä selvityksiä kuin hakkuiden tai maa-ainesten ottamistoiminnan vuoksi muuttuneilla kohteilla.

- Maa-ainesten määrään ja laatuun liittyvä selvitys

Lupa-alueen maa-aineksesta ja esiintymästä esitetään tarpeelliset tiedot, jotka voivat pohjautua seuraaviin tutkimuksiin sekä geologisiin tausta-aineistoihin ja selvityksiin:

- maa- ja kallioperäkartat
- pohjatutkimukset (mm. maakerrospaksuudet, kalliopinnan syvyys)
- maa- ja kiviaineskartoitukset
- haitta-aineiden taustapitoisuudet.

- Maisemointisuunnitelma

Ottamisalueelle voidaan laatia erillinen maisemointi-/jälkihoitosuunnitelma.

- Meluselvitys

Jos hanke edellyttää ympäristölupaa, nämä asiat esitetään yleensä osana yhteiskäsittelylupaan liittyvää ottamissuunnitelmaa tai ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

Melun leviämistä ja vaikutuksia melulähteen ympäristössä voidaan tarvittaessa mallintaa. Melumallinnuksen tuloksista voidaan laatia melukartta, jossa esitetään äänitehotasot häiriintyvissä kohteissa.

- Muinaisjäännösselvitys

Selvitetään alueen muinaisjäännöspotentiaali – voiko alueella sijaita kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muita suojeltavaksi arvioitavia kulttuurihistoriallisia jäännöksiä.

- Pohjaveden tarkkailusuunnitelma

Pohjaveden tarkkailusuunnitelmassa esitetään niiden havaintoputkien ja -kaivojen sekä muiden havaintopaikkojen sijainnit sekä tekniset tiedot, joista pohjaveden korkeutta tai laatua tullaan seuraamaan.

- Pohjavesiselvitys

Ottamissuunnitelmassa tulee esittää tarvittavassa laajuudessa (MAA 2 §):

- selvitys ottamisalueen ja sen ympäristön pohjavesiolosuhteista ja pohjaveden havaintopaikoista
- tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista talousvesikaivoista
- tiedot alueen läheisyydessä sijaitsevista pohjavedenottoamoista niiden suojavyöhykkeistä ja suoja-alueääräyksistä.

- Pölyselvitys

Jos hanke edellyttää ympäristölupaa, nämä asiat esitetään yleensä osana yhteiskäsittelylupaan liittyvää ottamissuunnitelmaa tai ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

Pölypäästöjä voidaan mallintaa leviämismalleilla.

- Tärinäselvitys

Jos hanke edellyttää ympäristölupaa, nämä asiat esitetään yleensä osana yhteiskäsittelylupaan liittyvää ottamissuunnitelmaa tai ympäristölupahakemuksen yhteydessä.

Tärinän vaikutusten arvioinnissa voidaan käyttää riskianalyysiä, jossa selvitetään tärinälähteet, ympäristön geologia, maastonmuodostus ja maankäyttö, kiinteistökatselmus- ja tärinävimennusalueen määrittäminen ja tärinänmittausuunnitelma.

6 ALLEKIRJOITUS

Luvan hakijan tulee allekirjoittaa hakemus ennen sen lähettämistä lupaviranomaiselle. Hakemusta ei tarvitse allekirjoittaa, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä, eikä asiakirjan alkuperäisyyttä ja eheyttä ole syytä epäillä (hallintolaki 434/2003 22 § 2 momentti).